

Uitwerking beleid

**Voor- en vroegschoolse educatie gemeente
Goirle**

2017-2018

Inhoudsopgave	Pagina
- Inleiding	3
1. Voor- en vroegschoolse educatie	4
2. Wettelijke regelgeving	5 - 8
3. Visie en doelstellingen voor- en vroegschoolse educatie	
3.1. Visie	8
3.2. Doelstellingen	8 - 9
4. Lokale stand van zaken	9 - 11
5. VVE-beleid gemeente Goirle	
5.1. Doelgroep voor- en vroegschoolse educatie	11 - 12
5.2. Bereik en toeleiding doelgroepkinderen	12 - 13
5.3. Kwaliteitseisen voorschoolse educatie	13 - 14
5.4. Dekkend aanbod voor- en vroegschoolse educatie	14 - 15
5.5. Ouderbijdrage	15
5.6. Ouderbetrokkenheid	15 - 16
5.7. Organisatie doorgaande ontwikkelingslijn	16
5.8. Integraal VVE-programma	16 - 17
5.9. Observatiemethoden en resultaatafspraken voor- en vroeg- schoolse educatie	17 - 18
5.10. Overleg met partners	19
6. Financiën	
6.1. Kosten	19 - 21
6.2. Financiering	21
7. Toezicht en controle op de besteding	
7.1. Toezicht	22 - 23
7.2. Controle op besteding	23
- Lijst van afkoringen	24

Inleiding

De vroege kinderjaren (0-6 jaar) zijn voor de ontwikkeling van kinderen zeer belangrijk. In deze jaren vindt de snelste ontwikkeling plaats, zowel op taal, motorisch, cognitief als sociaal emotioneel gebied. In deze eerste periode blijken aanzienlijke verschillen in de ontwikkeling van de kinderen te ontstaan. De kwaliteit van de opvoedingsomgeving en de communicatie met de kinderen is van grote invloed op de individuele educatieve ontwikkeling. Op jonge leeftijd opgelopen achterstanden op sociaal-emotioneel- /motorisch terrein en/of educatieve ontwikkeling hebben grote gevolgen voor het individu en uiteindelijk ook voor de hele samenleving. Het is dus belangrijk dat kinderen op een zo jong mogelijke leeftijd zich goed kunnen ontwikkelen, zodat ze succesvol deel kunnen nemen aan schoolse activiteiten en vervolgens later zelfstandig en zelfverantwoordelijk in de maatschappij kunnen participeren.

Het VVE-beleid in de gemeente Goirle maakt onderdeel uit van het integraal welzijnsbeleid BtB 2.0, het beleidsplan sociaal domein voor de periode 2018-2021. Dit beleidsplan is door de gemeenteraad vastgesteld in de vergadering van 31 januari 2017. In hoofdstuk 4 'Preventie', paragraaf 5 'Voorkomen van (taal)ontwikkelingsachterstanden', is dit beleidsterrein benoemd en kort beschreven. Dit hoofdstuk is als bijlage bij deze nota gevoegd. Het verdient echter aanbeveling de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) nader uit te werken c.q. te beschrijven. Enerzijds omdat in onze gemeente nog niet eerder een nota is geschreven en geaccordeerd waarin het VVE-beleid omvattend en samenhangend in beeld is gebracht. Anderzijds omdat de Inspectie van het onderwijs in juni 2017 een rapport van bevindingen over het VVE-beleid in de gemeente Goirle heeft opgesteld, waarin verbeterpunten mét afspraak en (overige) verbeterpunten worden benoemd die op korte termijn aandacht behoeven.

Het VVE-beleid is bedoeld voor de kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar. Voor de 2-3 jarigen peuters heeft de gemeente de wettelijke verantwoordelijkheid een aanbod in te richten voor hen die een taalachterstand hebben of dreigen op te lopen. Dit wordt de voorschoolse periode genoemd. De 4-6 jarigen gaan naar de groepen 1 en 2 van de basisschool. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor dit aanbod. Dit wordt de vroegschoolse periode genoemd.

Het VVE-beleid richt zich met name op het stimuleren van de brede ontwikkeling van kinderen en het voorkomen van taal- (spraak)achterstand in genoemde leeftijdsperiode. In dit beleid ligt de nadruk dus op taalontwikkeling, maar daarnaast ook op het spelen, de sociaal emotionele ontwikkeling, het rekenen en de motoriek. Uiteraard doet de gemeente dit niet alleen. Onmisbaar in dit verhaal is de samenwerking met andere partners zoals de kinderopvangorganisaties, het onderwijs en de GGD Hart van Brabant (afdeling Jeugdgezondheidszorg [JGZ]). Met dit beleid zetten de gemeente en de andere partners in op preventie, het voorkomen en verkleinen van een risico op achterstanden, zodat deze kinderen succesvol kunnen starten in groep 3 van de basisschool. Zo wordt kostbare begeleiding van deze kinderen in hun latere schoolloopbaan - en wellicht ook in het vervolg van hun maatschappelijk carrière - voorkomen.

Samenvattend wordt in deze nota de wijze beschreven waarop we in onze gemeente samen met de kinderopvangorganisaties, het onderwijs, de jeugdgezondheidszorg en alle overige betrokken partijen vorm en inhoud geven aan het VVE-beleid in de periode 2017-2018. Aan het einde van de nota worden de verbeterpunten benoemd die door de Inspectie voor het onderwijs in haar rapport van juni 2017 zijn opgenomen. Gelijktijdig worden de acties benoemd die in gang zijn/worden gezet ter invulling/ter correctie van de benoemde aandachtspunten.

1. Voor- en vroegschoolse educatie

Hieronder volgt een korte uiteenzetting over de inhoud van voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

Voorschoolse educatie

Met de voorschoolse educatie wordt in deze nota een educatief aanbod aan de peuters in de leeftijd van 2-3 jaar bedoeld. Dit werd vroeger aangeboden door de peuterspeelzalen, veelal georganiseerd door 'stand alone'- stichtingen. Sinds de invoering van de Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE) per kalenderjaar 2012 zijn de peuterspeelzalen in onze gemeente Goirle geharmoniseerd in de kinderopvang. De kinderopvang biedt nu de volgende mogelijkheden:

- ✓ **De gewone kinderdagopvang.** De kinderen gaan gedurende een aantal uren per week naar de opvang. Daar volgen zij onder andere een peuterprogramma. De ouders (*) betalen hier zelf voor en worden gecompenseerd via een kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst.
- ✓ **De reguliere peuteropvang.** De peuters volgen twee dagdelen per week een peuterprogramma. Net als bij gewone kinderdagopvang betalen de ouders een eigen bijdrage voor de eerste twee dagdelen. Indien zij geen aanspraak kunnen maken op kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst komen ze in aanmerking voor een gemeentetoeslag. De toekenning van deze gemeentetoeslag geschiedt vanaf 2018 op basis van de Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag voor peuteropvang gemeente Goirle.
- ✓ **De peuteropvang met een VVE- aanbod.** In deze voorziening wordt gewerkt met een speciaal VVE-programma. Ten principale nemen alle peuters hieraan deel, dus ook de peuters die geen VVE-indicatie hebben. De peuters zonder VVE-indicatie volgen - net als in de reguliere peuteropvang - twee dagdelen per week het programma. De peuters met een VVE-indicatie volgen een derde dagdeel. Soms is deelname aan een vierde dagdeel noodzakelijk. Voor deze peuters dient het VVE-programma voor ten minste 10 uren per week te worden aangeboden. De ouders met een VVE-geïndiceerde peuter betalen net als in de reguliere peuteropvang een vergoeding voor maximaal twee dagdelen. Ook voor hen geldt, dat zij in aanmerking voor een gemeentetoeslag als zij geen aanspraak kunnen maken op de kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst. De kosten van het derde (én eventueel het vierde) dagdeel worden volledig door de gemeente vergoed.

(*) = waar in deze nota wordt gesproken over de ouders, wordt steeds bedoeld de ouders/verzorgers.

Vroegschoolse educatie

Naast de voorschoolse voorziening is er ook sprake van een vroegschoolse voorziening. Voor de organisatie van de vroegschoolse educatie zijn de schoolbesturen verantwoordelijk. Aan de vroegschoolse educatie nemen de kinderen van de groepen 1 en 2 van de basisschool (in de leeftijd van 4-6 jaar) deel.

Samenwerking

Het spreekt voor zich dat de voorschoolse- en de vroegschoolse voorzieningen voor een optimaal resultaat nauw met elkaar moeten samenwerken. Gemeenten, schoolbesturen, GGD/JGZ en de kinderopvang zijn verplicht hierover met elkaar afspraken te maken. Deze afspraken worden uitgewerkt in een VVE-convenant. Naast deze instanties spelen ook ouders een belangrijke rol in het voorkomen en het beperken van het risico op een taalachterstand, achterstanden op sociaal-emotioneel- en motorisch vlak of op het terrein van beginnende rekenvaardigheid. In de uitwerking van vermeld convenant worden de positie van de betrokken nader partijen benoemd en beschreven.

2. Wettelijke regelgeving

In dit hoofdstuk worden de relevante wettelijke regelingen beschreven die van toepassing zijn op de totstandkoming van het VVE-beleid.

Wet op het primair onderwijs

In artikel 166 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) is de verplichting voor de gemeente opgenomen om voldoende VVE-aanbod te bieden en om toezicht te houden op VVE in de peuterspeelzalen en de kinderopvang. Dit laatste gebeurt in opdracht van de gemeente door de GGD, die de basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie toetst.

De wettelijke verplichtingen van het gemeentebestuur ten aanzien van VVE zijn voorts weergegeven in artikel 167 van deze wet, getiteld 'Afspraken voor- en vroegschoolse educatie', waarin hieromtrent het volgende is bepaald:

1. Burgemeester en wethouders voeren ten minste jaarlijks overleg en dragen zorg voor het maken van afspraken over:
 - a. met het oog op een zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan voorschoolse educatie:
 1. het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie;
 2. de wijze waarop die kinderen worden toegeleid naar voorschoolse en vroegschoolse educatie;
 3. de organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie, en
 - b. resultaten vroegschoolse educatie.
2. Burgemeester en wethouders voeren overleg en maken de afspraken, bedoeld in het eerste lid, met de volgende partijen:
 - a. voor het eerste lid, onderdeel a: met de bevoegde gezagsorganen van scholen en de houders van kindercentra of peuterspeelzalen als bedoeld in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in de gemeente;
 - b. voor het eerste lid, onderdeel b: met de bevoegde gezagsorganen van de scholen.

Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken.

Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen / Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

De kinderopvang dient te voldoen aan de voorwaarden die in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wkko) zijn genoemd. De VVE-eisen zijn opgenomen in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie (Bkve). In dit besluit zijn eisen opgenomen ten aanzien van de plaats waar voorschoolse educatie moet worden gegeven, de omvang van de voorschoolse educatie qua aantal uren per week, de ratio van het aantal beroepskrachten in relatie tot de groepsgrootte, de kwaliteit/de opleidingseisen van de beroepskrachten en het gebruik van een voorschools educatieprogramma. De Inspectie van het onderwijs beoordeelt namens het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) hoe het gesteld is met de kwaliteit van het lokale VVE-beleid.

Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

De randvoorwaarden voor de kwaliteit van voorschoolse educatie zijn geregeld in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. In april 2017 is dit besluit beduidend gewijzigd in verband met de aanscherping van de kwaliteitseisen aan beroepskrachten voor voorschoolse educatie. In hoofdstuk 5 van deze nota, paragraaf 5.3., wordt nader op de inhoud van dit besluit ingegaan.

Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

Een ander belangrijk kader voor de voor- en vroegschoolse educatie is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE). Deze wet is per 1 augustus 2010 in werking getreden. Met de Wet OKE is een grote stap gezet in de harmonisatie van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk, door ook voor het peuterspeelzaalwerk een landelijk kwaliteitskader te introduceren, waardoor beide voorzieningen meer op een lijn zijn gekomen. Een groot deel van de kwaliteitsregels voor de kinderopvang is ook van toepassing geworden op het peuterspeelzaalwerk. Daarnaast zijn peuterspeelzalen opgenomen in het Landelijk register kinderopvang en peuterspeelzalen, waardoor er inmiddels ook toezicht is op de kwaliteit van de peuterspeelzalen. Mede door de inzet van professionele beroepskrachten is hierdoor in de kindercentra een veilige en stimulerende omgeving voor het jonge kind gecreëerd, waarbij medewerkers in staat zijn om een risico op achterstanden eerder te signaleren en vervolgens effectief aan te pakken.

De Wet OKE is geen aparte wet, maar een verzamelnaam voor drie wetswijzigingen:

- ✓ wetswijziging Wet Kinderopvang: door toevoeging van de kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk, het toezicht van de gemeente op het peuterspeelzaalwerk met bijbehorende handhavingsmogelijkheden en de kwaliteitseisen voor de voorschoolse educatie;
- ✓ wetswijziging Wet op het onderwijstoezicht: de Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de kwaliteit van de voorschoolse educatie;
- ✓ wetswijziging Wet op het primair onderwijs: de regierol van de gemeente voor het onderwijsachterstandenbeleid is verstevigd; de gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het aanbod en de toegankelijkheid van de voorschoolse educatie.

De Wet OKE geeft de gemeente de wettelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor:

- ✓ een voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod van de voorschoolse educatie;
- ✓ een goede spreiding van het aanbod van de voorschoolse educatie;
- ✓ het vaststellen van een maximale ouderbijdrage voor de voorschoolse educatie;
- ✓ het vaststellen van de definitie van de doelgroep peuters met een VVE-indicatie;
- ✓ het bereik van de doelgroep peuters en een goede toeleiding van deze peuters naar de voorschoolse educatie;
- ✓ het maken van resultaatsafspraken met betrokken partijen;
- ✓ het organiseren van een doorgaande leerlijn.

Wet op het onderwijsachterstandenbeleid

Het onderwijsachterstandenbeleid is gericht op de doelgroep van 4 tot 12 jarigen en focust op de ontwikkeling van kinderen bij wie al een onderwijsachterstand geconstateerd is, maar ook op de ontwikkeling van kinderen die vermoedelijk een onderwijsachterstand op zullen lopen als er niet tijdig wordt ingegrepen. Het gaat dus niet alleen over het voorkomen van achterstanden bij jonge kinderen, maar ook over anderstalige instromers en wat oudere kinderen die om een of ander reden tot een risicovolle doelgroep behoren. Zowel binnen het VVE-beleid als binnen integraal jeugdbeleid is er ruime aandacht voor onderwijsachterstandenbeleid. Onderwijsachterstandenbeleid moet voorkomen dat een achterstand op jonge leeftijd resulteert in een leven lang '*achter de feiten aanhollen*'.

De schoolbesturen en de gemeente hebben hierin een belangrijke rol. Voor dit doel ontvangen de schoolbesturen geld van het Rijk. Ook de gemeenten ontvangen hiervoor via een specifieke uitkering middelen van het Rijk, in het bijzonder bestemd voor de voorschoolse educatie, de schakelklassen en/of de organisatie van zomerscholen. Als indicator voor de verdeling van de middelen naar de gemeenten worden de schoolgewichten gebruikt. De schoolgewichten worden berekend op basis van de gewichten van de leerlingen die zijn ingeschreven bij de basisscholen in de gemeente. Bepalend voor het gewicht van de leerling is thans nog het opleidingsniveau van de ouders.

De gewichtenregeling in zijn huidige vorm is echter niet meer adequaat en moet dringend worden aangepast. Onderkend wordt dat een ideale indicering met 100% precisie niet mogelijk is. De indicatoren moeten echter leiden tot een facilitering die de schoolbesturen, de scholen en de gemeenten voldoende middelen, meerjarige zekerheid en (meer) beleidsruimte biedt, om beter dan nu aan de thematiek van onderwijsachterstanden te werken. Vastgesteld is dat de beste voorspelling van onderwijsachterstanden op school- en gemeenteniveau is gebaseerd op een de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) aangedragen voorkeursindicator, waarin de volgende omgevingskenmerken zijn opgenomen:

- ✓ het opleidingsniveau van de moeder en de vader;
- ✓ het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op de school;
- ✓ het land van herkomst van de ouders;
- ✓ de verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- ✓ of het gezin in de schuldsanering zit.

Het ministerie van OCW is al langere tijd met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Raad voor Primair Onderwijs (PO-Raad) in overleg over de toekomstige verdeling van de middelen voor het (gemeentelijk) onderwijsachterstandenbeleid op basis van de nieuwe door het CBS ontwikkelde samengestelde indicator. Begin juni 2017 is door OCW bericht dat er onvoldoende draagvlak is om de nieuwe bekostigingsindicator al in 2018 in te voeren. In overleg met de VNG en de PO-Raad is besloten eerst tot de introductie hiervan over te gaan, zodra het nieuwe kabinet hierover een besluit heeft genomen. Naar verwachting zal dat in 2018 geschieden. Voor de scholen betekent dit dat de bekostiging van onderwijsachterstanden in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 op de huidige gewichtenregeling en impulsregeling blijft gebaseerd. Voor de gemeenten betekent dit dat de huidige specifieke uitkering voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid beleidsarm wordt verlengd en qua omvang van de vergoeding in de kalenderjaren 2018 en 2019 gebaseerd blijft op het niveau van 2017.

De huidige OAB-middelen die de gemeente Goirle van het Rijk ontvangt, zijn in omvang zeer beperkt. Dit komt omdat er op de basisscholen in onze gemeente relatief weinig gewichtenleerlingen zijn ingeschreven. Over de omvang en de inzet van de OAB-middelen die de gemeente van rijkswege ontvangt, wordt nader verhaald in hoofdstuk 6 'Financiën' van deze nota.

Wet passend onderwijs/Decentralisatie jeugdzorg

Met de invoering van de Wet passend onderwijs (Wpo) per 1 augustus 2014 en de decentralisatie van de jeugdzorg per 1 januari 2015 zijn de gemeenten en de schoolbesturen gezamenlijk verantwoordelijk geworden voor de zorg van de jongeren en het vinden van een geschikte plaats voor de jongeren in het onderwijs. Om elk kind een passende onderwijsplek te bieden, hebben scholen een zorgplicht. De scholen werken daarbij samen in een regionaal samenwerkingsverband en maken afspraken over de totstandkoming en de inhoud van een ondersteuningsplan. Het samenwerkingsverband zorgt er voor dat op alle scholen in de regio dezelfde basisondersteuning wordt aangeboden. In het ondersteuningsplan wordt de wijze beschreven waarop het samenwerkingsverband een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen organiseert, zodat:

- a. de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken;
- b. de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

De aspecten vroegsignalering, de ondersteuning aan het kind, de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp, het gezin en de school, de relatie met het 't Loket en de zorg- en ondersteuningsstructuur in en om de school maken onderdeel uit van dit plan. Het (gemeentelijke) VVE-aanbod maakt in dit plan onderdeel uit van de brede basisondersteuning van het kind.

De gemeente Goirle participeert voor de leerlingen in de leeftijd van 4-12 jaar in het regionale samenwerkingsverband Plein 013 (SWV Plein 013), waarin 81 basisscholen, 4 speciale basisscholen en 5 scholen voor speciaal onderwijs participeren. Het samenwerkingsverband is verplicht over de totstandkoming en de inhoud van het ondersteuningsplan met alle betrokken gemeenten op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren. Het huidige plan van SWV Plein 013 geldt voor de periode 2016-2018.

3. Visie en doelstellingen voor- en vroegschoolse educatie

3.1. Visie

In dit hoofdstuk is de visie met betrekking tot VVE geformuleerd. De visie is vervolgens vertaald in doelstellingen die we willen realiseren.

In de gemeente Goirle willen we dat alle kinderen een goede basis meekrijgen voor de basisschool en hun verdere schoolloopbaan, zodat ze op een volwaardige en zelfstandige wijze kunnen deelnemen aan de maatschappij. Binnen dit streven naar een optimale ontwikkelingen dienen achterstanden op lange termijn waar mogelijk te worden voorkomen. Een van de middelen om dat te bereiken is het aanbod van voorschoolse en vroegschoolse programma's in de peutergroepen van de kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs. Dit aanbod is gericht op een combinatie van opvang en educatie. Het streven is er op gericht alle kinderen van 0-4 jaar te bereiken en daarnaast doorgaande lijnen te ontwikkelen, zodat ook de kinderen in de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs - indien noodzakelijk - gebruik kunnen maken van het VVE-aanbod.

3.2. Doelstellingen

Op basis van bovengenoemde visie formuleren we de volgende doelstellingen:

1. Alle geïndiceerde doelgroepkinderen kunnen een voorschoolse voorziening met een VVE-peuterprogramma van ten minste 10 uur per week bezoeken.
 - ✓ Alle doelgroepkinderen zijn via de JGZ en/of via de kinderopvang in beeld.
 - ✓ De partners (de kinderopvang, het basisonderwijs en de JGZ) hebben een rol in het vroegtijdig signaleren en toeleiden van kinderen naar VVE met een risico op taal-/spraak achterstand en/of een ontwikkelingsachterstand op sociaal-, emotioneel- of motorisch vlak en/of een achterstand in beginnende rekenvaardigheid.
 - ✓ De JGZ indiceert welke kinderen tot de doelgroep behoren op basis van de in 2016 vastgestelde definitie van doelgroepkinderen.
2. Samenwerking partners in het organiseren van een doorgaande ontwikkelingslijn.
 - ✓ Er is sprake van een doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 12 jaar.
 - ✓ Er is sprake van een interne afstemming over het VVE-aanbod tussen de kinderopvang, de basisschool en de JGZ.
 - ✓ De partners werken met een op elkaar afgestemd observatie- en rapportagemodel.
 - ✓ De partners werken met een op elkaar afgestemd overdrachtsformulier.
 - ✓ Er is inhoudelijke afstemming over het VVE-aanbod tussen de partners onderling en de partners en de gemeente.
 - ✓ Met de JGZ wordt samengewerkt om de doelgroepkinderen te volgen en de effecten van het VVE-programma te toetsen. Waar nodig is verder er overleg, b.v. over verder onderzoek, verwijzing, begeleiding c.a..

3. Realisering van een kwalitatief en een kwantitatief volwaardig VVE-aanbod.

- ✓ De voorschoolse voorziening wordt georganiseerd op minimaal één locatie in de gemeente. De vroegschoolse opvang wordt georganiseerd op minimaal twee locaties in de gemeente.
- ✓ Er is voldoende aanbod voor alle doelgroepkinderen. Van wachtlijsten kan geen sprake zijn.
- ✓ Indien er knelpunten ontstaan over het tijdig kunnen bieden van VVE, dan neemt de aanbieder contact op met de gemeente.
- ✓ Het VVE-aanbod moet voor ouders financieel toegankelijk zijn.
- ✓ De kinderopvangorganisaties werken met een VVE-werkplan gebaseerd op een landelijk erkend VVE-programma.
- ✓ De kinderopvang en de basisscholen hebben een ouderbeleid en betrekken ouders bij het VVE-aanbod. Ouderbetrokkenheid is onderdeel van het VVE-werkplan.
- ✓ Alle medewerk(st)ers in de kinderopvang voldoen aan de vigerende kwalificatie-eisen die gelden voor pedagogische medewerk(st)ers.
- ✓ Kinderen met en zonder VVE indicatie zitten samen in de groep.
- ✓ VVE wordt aangeboden in combinatie met opvang en educatie. Door de gecombineerde opvang leren kinderen al op jonge leeftijd met leeftijdgenootjes van verschillende achtergronden om te gaan en leren ze van elkaar.
- ✓ De resultaatsafspraken worden in het VVE-convenant beschreven.

In hoofdstuk 5 van deze nota wordt het VVE-beleid van de gemeente Goirle nader uitgewerkt.

4. Lokale stand van zaken

Organisatie peuteropvang

De peuteropvang is in onze gemeente georganiseerd via de kinderopvangvoorzieningen. In praktische zin betekent dit dat de peuterspeelzalen vanaf het moment van harmonisatie in 2012 geïntegreerd zijn in de kinderopvangvoorzieningen. Thans wordt door een drietal organisaties peuteropvang aangeboden, te weten door de Stichting Kinderopvang Humanitas (Humanitas), De Avonturiers BV en De Koningsbeer. Humanitas organiseert peuteropvang op de locaties van de kindcentra Vendelier (Tamboerstraat) en Boschkens-Oost (Waterput) en op de locatie van kinderdagverblijf Dikkie Dik, allen in Goirle. De Avonturiers BV organiseert peuteropvang op de locaties van de kindcentra Frankische Driehoek (Frankische Driehoek) en Groote Akkers (Guido Gezellelaan), beiden tevens in Goirle. De Koningsbeer organiseert peuteropvang op de locatie van kindcentrum De Vonder (Goirleseweg) te Riel.

Organisatie voorschoolse opvang

In onze gemeente vindt de voorschoolse opvang van de kinderen met een VVE-indicatie plaats in de kindcentra Vendelier en Grobbendonck. Op deze locaties is peuteropvang De Marmot gevestigd, waar gewerkt wordt met een erkend VVE-programma. De voorzieningen zijn gevestigd in de wijk waar zich de meeste achterstandsleerlingen bevinden. Het feit dat er op dit moment op twee plaatsen in onze gemeente voorschoolse opvang met VVE-indicering wordt georganiseerd, is een gevolg van de beperkte OAB-middelen die we als gemeente van het Rijk ontvangen. Er is destijds bewust voor de concentratie van een VVE-geïndiceerde peuteropvang op één plaats (later uitgebreid naar twee plaatsen) gekozen, omdat op deze wijze de expertise en de kwaliteit kan worden gebundeld en gewaarborgd. Via goede afspraken met JGZ (consultatiebureau), de basisscholen en de andere kinderopvangorganisaties wordt bevorderd dat kinderen met een VVE-indicatie uit andere wijken naar peuteropvang De Marmot worden toegeleid.

Het streven is er op gericht om toe te werken naar een situatie waarbinnen meerdere kindcentra VVE-kinderen (of doelgroepkinderen) kunnen opvangen en begeleiden met een erkend VVE-programma. Ook de kinderen die niet/niet geheel tot de doelgroep behoren kunnen op deze wijze meeliften op de geboden ondersteuning. Dit aspect vraagt om een nieuwe visie op het VVE-beleid. En als de nieuwe visie wordt omarmd, vraagt dit om een nadere uitwerking (én investering) om meerdere locaties te laten werken met een VVE-programma. Ter voorbereiding van opinie- en besluitvorming zal hierover in 2018 nader beraad in de werkgroep VVE en in LEA-verband plaatsvinden.

Organisatie vroegschoolse opvang

De vroegschoolse opvang vindt plaats op twee basisscholen in onze gemeente, te weten bij basisschool Kameleon (kindcentrum Vendelier) en basisschool 't Schrijverke (kindcentrum Groote Akkers). Ook hier wordt gewerkt met een erkend VVE-programma. De vroegschoolse opvang wordt gefaciliteerd door het ministerie van OCW. Als financiële verdeelmaatstaf gelden de gewichten die aan de leerlingen worden toegekend. Zoals eerder in deze nota is vermeld, is bepalend voor het gewicht van de leerling thans nog de opleiding van de ouders. Omdat het aantal 'gewichten-leerlingen' in onze gemeente gering van omvang is, ontvangen de schoolbesturen slechts in beperkte mate OAB-middelen voor de organisatie van de vroegschoolse opvang.

Voor een goed VVE-beleid, waarbinnen de doorlopende leerlijn op programmatisch, organisatorisch en pedagogisch/didactisch niveau is gewaarborgd, is deze voorziening onontbeerlijk. Reden waarom de gemeente de instandhouding van de vroegschoolse opvang structureel financieel ondersteunt via de toekenning van een jaarlijkse subsidie. Deze subsidie wordt verstrekt aan vermelde basisscholen, waar een vroegschoolse voorziening in stand wordt gehouden.

Aanbesteding voorschoolse opvang

Via de vaststelling van de beleidsnota BtB 2.0 is besloten dat de voorschoolse opvang enkelvoudig onderhands moet worden aanbesteed. Deze aanbesteding is inmiddels achter de rug. Op basis van de ingekomen offerte heeft de gemeente de voorschoolse opvang gegund aan Humanitas. Al sinds jaren wordt de voorschoolse opvang door Humanitas in onze gemeente georganiseerd. Via de keuze voor deze aanbieder is de continuïteit en de kwaliteit gewaarborgd. De aanbesteding geldt voor een periode van vier jaren, te weten de periode 2018 t/m 2021.

LEA

VVE is onderdeel van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA). De LEA is een instrument voor gemeenten, schoolbesturen en overige partners om in gelijkwaardige verhoudingen tot gezamenlijke afspraken te komen over het onderwijs- en jeugdbeleid. In het LEA-overleg participeren onder meer de gemeente, de schoolbesturen, de kinderopvangorganisaties en de JGZ. In dit overleg vindt ook afstemming plaats over de wijze waarop de OAB-middelen worden ingezet. Eind 2016 heeft met betrokken partners beraad plaatsgevonden om nadere vorm en inhoud te geven aan het LEA-overleg. Dit overleg heeft (o.a.) geresulteerd in de afspraak tot het doen oprichten van een werkgroep VVE.

Ontwikkeling kindcentra

De ontwikkeling van kindcentra staat de laatste jaren hoog op de (politieke) agenda's. Voorheen was dit met brede scholen het geval. Kinderen moeten gezond en veilig opgroeien in een omgeving waar hun talenten volop worden gezien, gestimuleerd en ontwikkeld. De landelijke politiek, de gemeenten en diverse partners in het veld zijn bezig om kinderen op te leiden voor de toekomst. Een volgende stap hierin is de doorontwikkeling van de eerder gevormde brede scholen naar kindcentra, waarin de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties nauw samenwerken om optimale ontwikkelingskansen van kinderen te realiseren. De partners kennen elkaar, hebben regelmatig overleg en creëren een compleet aanbod van onderwijs, zorg, opvang en vrijetijdsbesteding. Zij

zorgen voor een integrale aanpak en een doorgaande lijn van visie en programma voor het onderwijs, de opvang en de opvoeding.

In onze gemeente zijn zeven kindcentra actief, allen vallend onder het bestuur van de Stichting Kindcentra Goirle. Slechts in twee kindcentra wordt actief met VVE gewerkt, te weten op kindcentrum Vendelier (voor- en vroegschoolse educatie) en kindcentrum Groote Akkers (vroegschoolse educatie). De reden hiervan is dat niet alleen de schoolbesturen, maar ook de gemeente slechts in zeer geringe mate OAB-middelen ontvangt. Dit rechtvaardigt naar huidige maatstaven om redenen van continuïteit en kwaliteit de concentratie van VVE op twee locaties. Met de JGZ en andere partners in het professionele hulpverleningsnetwerk is de afspraak gemaakt, dat kinderen met een VVE-indicatie naar vermelde locaties worden verwezen. In eerste instantie de 2-3 jarigen naar de voorschoolse voorziening peuteropvang Marmot (bij KC Vendelier). In tweede instantie de 4-6 jarige kinderen naar de vroegschoolse voorzieningen bij basisschool Kameleon (bij KC Vendelier) of bij basisschool 't Schrijverke (bij KC Groote Akkers).

5. VVE-beleid gemeente Goirle

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe we in de gemeente Goirle in samenwerking met de partners invulling geven aan het VVE-beleid.

5.1. Doelgroep voor- en vroegschoolse educatie

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om de doelgroep te bepalen en daarbij de partners de kinderopvang, het onderwijs en de JGZ te betrekken. Ontwikkelingsachterstanden kunnen zich manifesteren op het gebied van taal, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling en beginnende rekenvaardigheid. Een belangrijke risicofactor is opgroeien in een niet Nederlandse taalomgeving, een laag opleidingsniveau van de ouders en/of een complexe gezinssituatie. Tussen het opleidingsniveau van de ouders en de kansen van kinderen bestaat een statistisch verband. Echter een laag opleidingsniveau van ouders houdt niet per definitie in dat die kinderen achterstanden zullen hebben. Omgekeerd kunnen ook kinderen van ouders met een relatief hoge opleiding toch taal- of ontwikkelingsachterstanden oplopen.

Om vast te stellen welke kinderen tot de doelgroep behoren, heeft de Stuurgroep VVE in 2016 de volgende definitie van doelgroepkind opgesteld. Doelgroepkinderen zijn kinderen die:

- ✓ Naar de peuterspeelzaal/het kinderdagverblijf komen op verwijzing van het consultatiebureau. Het consultatiebureau maakt een inschatting welke kinderen, ook op preventieve basis, een meerwaarde hebben bij een VVE-programma.
- ✓ Een (mogelijke kans op) een ontwikkelingsachterstand hebben die thuis niet goed wordt gecompenseerd. Hierbij kan worden gedacht aan een complexe gezinssituatie. Uitgangspunt is dat deze achterstand met behulp van een volgsysteem moet worden geconstateerd.
- ✓ Via de partners in het professionele hulpverleningsnetwerk naar de peuterspeelzaal worden verwezen.
- ✓ Vluchteling of statushouder zijn en van daaruit een grote achterstand met de Nederlandse taal of andere problematieken hebben.
- ✓ Blijkens observaties tijdens hun verblijf op de peuterspeelzaal of op de school een ontwikkelingsachterstand of een structureel probleem hebben op taalgebied (beperkte woordenschat, slechte uitspraak), sociaal-emotioneel- of motorisch vlak, dan wel op het terrein van beginnende rekenvaardigheid.
- ✓ Een spraakachterstand hebben waardoor zij onder behandeling staan van een logopedist.
- ✓ Een taalachterstand hebben als gevolg van een tweetalige thuissituatie.

5.2. Bereik en toeleiding doelgroepkinderen

De gemeente dient zich in te zetten voor het bereik van alle doelgroepkinderen en te zorgen voor een goede toeleiding van deze kinderen naar de voorschoolse educatie.

De gemeente maakt afspraken met de kinderopvangorganisaties, het onderwijs en de JGZ over het signaleren van risico's op taal-/ontwikkelingsachterstanden, het geven van voorlichting aan de ouders en de controle op de inschrijving voor VVE. Omdat JGZ 99% van de peuters ziet, hebben zij een belangrijke functie in het informeren van ouders over het voorschoolse aanbod.

Signalering doelgroepkinderen

De indicatiestelling voor de doelgroepkinderen wordt afgegeven door de JGZ. Belangrijk bij het signaleren van taal-/ontwikkelingsachterstanden is dat de doorzaak van (taal)achterstand door de JGZ in beeld wordt gebracht. Als er sprake is van een taal- of ontwikkelingsachterstand welke niet door het gezinssysteem kan worden opgevangen, kan een VVE-indicatie worden gesteld. In sommige situaties, bijvoorbeeld in geval een vermoedelijke ontwikkelingsstoornis of sterker afwijkend gedrag, is het mogelijk dat het aanbieden van een VVE-programma niet voldoende is. Verdere hulp kan plaatsvinden binnen de preventieve zorgstructuur van de gemeente. Hierbij is in het bijzonder het traject 'Aandacht voor basiskracht' van belang, waarbij de kinderopvangorganisaties en de basisscholen voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar de hulp kunnen inroepen van gespecialiseerde pedagogische medewerkers van Kompaan/De Bocht. Het kan nodig zijn dat een maatwerkvoorziening voor jeugdhulp nodig is. In dat geval zijn de medewerkers van 't Loket betrokken.

De JGZ zal bij het bepalen van de doelgroepkinderen steeds kijken naar het kind, zijn ouders en de bredere opvoedingscontext. De voorkeursleeftijd voor het indiceren is 18 maanden (contactmoment verpleegkundige). Daarnaast kan hiervoor eventueel het opvolgende contactmoment van 2 jaar en 3 maanden worden benut.

Organisaties voor kinderopvang zijn ook een belangrijke vindplaats voor het bereik en toeleiden van doelgroepkinderen naar voorschoolse educatie. Het kan voorkomen dat een kind op de kinderopvang komt en dat daar wordt geconstateerd dat het kind een risico loopt op een taalachterstand. Of dat er sprake is van factoren die de spraak-/taalontwikkeling dan wel andere benoemde ontwikkelingen negatief beïnvloeden. De kinderopvang neemt dan, na afstemming met de ouders, contact op met de JGZ. Het consultatiebureau roept de ouders van het betreffende kind op en beoordeelt of een indicatie voor VVE moet worden afgegeven.

Voorlichting

Ouders kunnen niet worden gedwongen om na een indicatie hun kind deel te laten nemen aan voorschoolse educatie. In overleg met de JGZ en de kinderopvangorganisaties is voorlichting aan ouders erg belangrijk. Dit kan door middel van het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal, zoals een folder en het beschikbaar stellen van de informatie via diverse websites. In de contactmomenten van JGZ met de ouders zullen de ouders gestimuleerd worden om hun kind deel te laten nemen aan het peuterprogramma of - als dit van toepassing is - het VVE-programma.

Sluitende afspraken

Als de doelgroepkinderen zijn bepaald, zijn er sluitende afspraken met de ouders, de VVE-voorzieningen en de JGZ om deze kinderen ook tijdig geplaatst te krijgen. Na de doorverwijzing door JGZ bewaakt de kinderopvang of het kind ook daadwerkelijk wordt ingeschreven. Gezamenlijk wordt bewaakt of een kind verdere diagnostiek of behandeling nodig heeft.

Complexe problematiek

In geval van complexe problematiek neemt JGZ contact op met het de medewerkers van 't Loket. Gezamenlijk met ouders wordt bekeken wat de vervolgstappen zijn. JGZ kan het kind ook doorverwijzen voor verdere diagnostiek, zoals het audiologisch centrum of integrale vroeghulp. Voor nadere hulp en ondersteuning kunnen ook de pedagogische medewerkers van Kompaan en De Bocht op basis van het traject 'Aandacht voor basiskracht' worden ingezet.

5.3. Kwaliteitseisen voorschoolse educatie

Om de effectiviteit voor doelgroepkinderen te optimaliseren, moet de kwaliteit van de voorschoolse educatie hoog zijn. In de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 'Besluit basis voorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie' van 7 juli 2010 zijn kwaliteitseisen beschreven. Deze eisen zijn aangescherpt in de wijziging van vermeld besluit van 26 april 2017, in verband met aanscherping van de kwaliteitseisen aan beroepskrachten die werkzaam zijn in de voorschoolse educatie. In vermelde besluiten zijn de volgende (minimale) kwaliteitseisen benoemd.

Wettelijke kwaliteitseisen

- ✓ voorschoolse educatie vindt plaats in een kindcentrum of peuterspeelzaal;
- ✓ voorschoolse educatie omvat per week ten minste vier dagdelen van ten minste 2,5 uur of per week ten minste 10 uur aan activiteiten gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- ✓ voor de voorschoolse educatie wordt een programma gebruikt waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van de hiervoor genoemde ontwikkelingsdomeinen;
- ✓ op een groep waaraan voorschoolse educatie wordt aangeboden staat minimaal één beroepskracht per 8 kinderen. In groepen van 9 tot maximaal 16 kinderen staan dus twee beroepskrachten;
- ✓ de beroepskrachten hebben een opleiding gevolgd die voldoet aan de eisen als genoemd in artikel 4 van genoemde AMvB's ; de beroepskracht voorschoolse educatie beheerst aantoonbaar ten minste het niveau 3F, bedoeld in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen (op de onderdelen Taalvaardigheid en Lezen);
- ✓ de houder van een kinderdagverblijf of een peuteropvang waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks voor elke locatie een opleidingsplan vast; in dit plan wordt in elk geval tot uitdrukking gebracht op welke wijze de kennis en de vaardigheden van de beroepskracht voorschoolse educatie met betrekking tot de aspecten, genoemd in artikel 4, lid 2, onder a t/m e van vermeld besluit, worden onderhouden;
- ✓ de houder van een kinderdagverblijf of peuteropvang met een VVE aanbod gebruikt een kindvolgsysteem of observatiemethode om de ontwikkeling van het kind te volgen.

Naast de wettelijke kwaliteitseisen is er in onze gemeente nog een aantal aanvullende kwaliteitseisen van toepassing op de voorschoolse educatie. Deze eisen zijn als zodanig geformuleerd in de voorbereiding van het aanbestedingstraject en maken ondertussen deel uit van de opdracht die aan Humanitas voor de BtB 2.0-periode 2018-2021 is verstrekt. Het gaat hier om de volgende kwaliteitseisen.

Aanvullende kwaliteitseisen gemeente Goirle

- ✓ er is voldoende aanbod voor alle zorgkinderen; van wachtlijsten kan geen sprake zijn; indien er knelpunten ontstaan over het tijdig kunnen bieden van VVE, dan neemt de aanbieder hierover contact op met de opdrachtgever;

- ✓ Humanitas en de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke maken afspraken over een warme overdracht (gesprekken) van alle zorgkinderen van de voorschoolse voorziening naar het basisonderwijs;
- ✓ Humanitas en de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke maken voorts afspraken over de inhoud van het VVE-programma, zodat het aanbod passend wordt doorgezet op deze basisscholen; hierbij gaat het dan om afspraken zoals het formuleren van (tussen)doelen op het gebied van taal en/of rekenen c.q. de ontwikkeling van de kinderen op de overige domeinen;
- ✓ de behoefte van de kinderen worden in beeld gebracht en de handelingsstappen worden daarop aangepast (opbrengst- en doelgericht werken);
- ✓ de pedagogisch medewerkers schakelen bij kind overstijgende problematiek de hulp in van 't Loket;
- ✓ de ontwikkeling van de doelgroepkinderen en de behaalde resultaten worden gemonitord via een kind volgsysteem;
- ✓ op basis van het kind volgsysteem is er bij de zorgkinderen groei te zien in hun ontwikkeling;
- ✓ de organisaties voor de kinderopvang en de basisscholen beschrijven de wijze waarop de ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind; de ouderbetrokkenheid kan vanuit de thuissituatie een positief effect hebben op de ontwikkeling en het leren van jonge kinderen; te denken valt aan het voorlezen en het samen spelen; het is van belang dat de partijen en de ouders met elkaar afspraken maken over een zo optimaal mogelijke samenwerking (afspraken zoals het stimuleren om thuis ontwikkelingsgerichte activiteiten te doen, betrokkenheid met VVE-activiteiten in de voor-/vroegschoolse fase, informeren over de ontwikkeling van het kind e.d.);
- ✓ de voorschoolse educatie dient niet alleen gericht te zijn op de doelgroepkinderen, maar dient te worden aangeboden in een omgeving met niet-doelgroepkinderen; omdat de kinderen leren van elkaar wordt hierdoor een groter effect gesorteerd.

5.4. Dekkend aanbod voor- en vroegschoolse educatie

Het Rijk wil dat gemeenten een VVE-programma aanbieden aan alle kinderen die dit nodig hebben. Volgens leerlingengegevens op de teldatum 1 oktober 2016 zijn er in de gemeente Goirle in het basisonderwijs 32 leerlingen met een leerlingengewicht aanwezig. Volgens de informatie van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) resulteert dit in een schoolgewicht ad 13 voor alle basisscholen in onze gemeente. De omvang van het schoolgewicht is bepalend voor de mate waarin door het ministerie van OCW OAB-middelen aan de scholen en de gemeente worden verstrekt. Zoals vermeld, wordt in onze gemeente een brede doelgroep definitie gebruikt, waardoor meer kinderen aan het VVE-programma kunnen deelnemen.

Voor de peuters bestaat er geen leerlingentelling. Om het aantal doelgroeppeters te bepalen hanteert het Rijk de volgende vuistregel: het aantal doelgroeppeters is driekwart van het aantal leerlingen met een leerlingengewicht in de gemeente. Dat zou inhouden dat er in onze gemeente 24 doelgroeppeters aanwezig zijn. Uitgaande van cijfers van JGZ moet er voor Goirle rekening gehouden worden met 00 doelgroeppeters.

Per 1 januari 2017 is de situatie van de voorschoolse voorzieningen met VVE-aanbod in onze gemeente als volgt:

Naam kindcentrum met peuteraanbod	Plaats	Tot. aantal peuters in de leeftijd van 2-3 jaar (*)	Deelname aantal peuters aan VVE-programma (**)
De Vendelier	Goirle	519	27 (tot. van beide locaties)
Grobendonck (peuteropvang De Marmot)	Goirle		
		(*) = per 01-01-2017	(**) = sj. 2016/2017

Per 1 oktober 2016 is de situatie van de vroegschoolse voorzieningen met VVE-aanbod in onze gemeente als volgt:

Naam basisschool	Plaats	Tot. aantal kleuters in de leeftijd van 4-6 jaar	Deelname aantal kleuters aan VVE-programma
b.s. Kameleon	Goirle	49	15 (in schooljaar 2016/2017)
b.s. 't Schrijverke	Goirle	118	17 (in schooljaar 2016/2017)

Uitbreiding voorschoolse voorzieningen met VVE-aanbod

Zoals in hoofdstuk 3 van deze nota is vermeld, is het streven er op gericht om toe te werken naar een situatie waarin meerdere kindcentra VVE-/doelgroepkinderen kunnen opvangen en begeleiden met een erkend VVE-programma. Hiervoor zijn extra financiële middelen noodzakelijk, die nu nog niet beschikbaar zijn. Optioneel zou voor de extra kosten (een deel van) de middelen kunnen worden ingezet die via de decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters wordt ontvangen. Binnen de werkgroep VVE en in LEA-verband zal hierover in de loop van 2018 beraad plaatsvinden, zulks ter voorbereiding van nadere besluitvorming door het gemeentebestuur.

5.5. Ouderbijdrage

Voorschoolse educatie moet voor ouders laagdrempelig en financieel toegankelijk zijn. Indien een kind deelneemt aan de voorschoolse educatie, is in de Wet OKE bepaald dat de gemeente aan de ouders een ouderbijdrage mag vragen. Deze bijdrage mag qua hoogte maximaal de bijdrage zijn die zij op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen betalen indien zij de maximale kinderopvangtoeslag ontvangen. Voor ouders met een VVE-geïndiceerd kind mag deze bijdrage alleen voor het 1^e en het 2^e dagdeel worden gevraagd. Het 3^e (en eventueel het 4^e) dagdeel zijn gratis en worden volledig door de gemeente vergoed.

Niet iedere ouder komt echter voor kinderopvangtoeslag in aanmerking. De ouders die geen beroep op vermelde toeslag kunnen doen, kunnen aanspraak maken op een gemeentetoeslag in de kosten van het 1^e en 2^e dagdeel op basis van de 'Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang'. Deze regeling is door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld in de vergadering van 12 september 2017 en treedt per 1 januari 2018 in werking. Overigens kan ook nu al aanspraak op vermelde gemeentetoeslag worden gemaakt. De feitelijke toekenning hiervan is thans nog gebaseerd op werkafspraken die tussen de gemeente en Humanitas zijn gemaakt.

5.6. Ouderbetrokkenheid

De Inspectie voor het onderwijs benadrukt in haar rapport van juni 2017 dat het van belang is dat een gemeente actieve participatie van ouders van doelgroeppeuters inzet als instrument om ontwikkelingsachterstanden van peuters te voorkomen of te verminderen. Hiervoor is het belangrijk dat de gemeente concreet beleid ontwikkelt, waarin is aangegeven welke doelen de gemeente nastreeft op het gebied van ouderparticipatie, op welke wijze de gemeente deze doelen wil verwezenlijken, welke instellingen hierbij betrokken zijn en welke concrete resultaten de gemeente verwacht te behalen, om na te gaan of de doelen zijn behaald. Ouderactiviteiten die door de gemeente worden geïnitieerd dienen onderdeel uit te maken van het beleid en op die manier de doelen van het beleid te realiseren.

Het is juist dat de gemeente thans geen concreet ouderbeleid heeft geformuleerd. Tot op heden heeft de gemeente aan de VVE-partners in de voor- en de vroegschoolse fase via de subsidiebeschikkingen en de daaraan verbonden uitvoeringsovereenkomsten de opdracht gegeven aandacht te schenken aan de ouderbetrokkenheid en deze te versterken. Eenzelfde gedragslijn is uitgezet voor de BtB 2.0-periode, maar dan via de aanbesteding (voorschoolse periode) en de subsidievoorwaarden (vroegschoolse periode).

Met inachtneming van de bemerking van de inspectie dient door de gemeente meer werk van de ouderbetrokkenheid te worden gemaakt. Zoals is bepaald, dient een visie te worden ontwikkeld, die vergezeld gaat van toetsbare criteria/voorwaarden. Op korte termijn zal hiertoe een voorstel worden opgesteld, dat ter bespreking wordt ingebracht in de te formeren VVE-werkgroep en het LEA-overleg. Dit ter voorbereiding van nadere besluitvorming door het gemeentebestuur.

5.7. Organisatie doorgaande ontwikkelingslijn

De gemeente, de basisscholen en de kinderopvangorganisatie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatie van een doorgaande lijn in de ontwikkeling van kinderen. Bij een doorgaande lijn gaat het om een ononderbroken ontwikkelingsgang van kinderen door het onderwijs. Het gaat om een doorgaande lijn van de voorschoolse educatie (in peuterspeelzalen of kinderdagverblijven) naar de voorschoolse educatie (in de groepen 1 en 2 van de basisscholen). Bij de doorgaande lijn worden de volgende aspecten onderscheiden:

1. De doorgaande lijn in het beleid: samenwerking en afstemming tussen de peuterspeelzalen/de kinderdagverblijven en de basisschool.
2. De overdracht van gegevens van de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf naar de basisschool.
3. De inhoudelijke doorgaande lijn: doorlopende programma's, leerlijnen voor taal, rekenen, sociale ontwikkeling.
4. Een doorgaande ontwikkelingslijn: waar nodig blijvende aandacht voor gespecialiseerde zorg / inzet preventieve zorgstructuur voor het kind (aandacht voor basiskracht, schoolmaatschappelijk werk e.d.).

Een belangrijk instrument om een doorgaande ontwikkelingslijn te bereiken, zijn adequate afspraken over de overdracht van kinderen van de voorschoolse voorziening naar de basisschool. Daarvoor is een digitaal ontwikkelingsgericht overdrachtsformulier vervaardigd. In onze gemeente maken alle kinderopvangorganisaties voor alle peuters gebruik van dit overdrachtsformulier. Voor de peuters met een VVE-indicatie vindt altijd een warme overdracht plaats van de peuterspeelzaal naar de basisschool, zodat de zorg om/rond het kind zo goed mogelijk kan worden doorgezet. Daarnaast legt een leerkracht van het basisonderwijs een huisbezoek af om kennis te maken met het kind, de ouders en de woonomgeving. De verkregen informatie wordt bij de basisscholen geregistreerd in een entreeformulier. Voor de goede orde: de VVE-indicatie blijft ook gelden als het kind naar de basisschool gaat.

5.8. Integraal VVE-programma

De Inspectie voor het onderwijs meldt in haar rapport van juni 2017 dat gemeenten er zorg voor moeten dragen dat voorscholen gebruik maken van een integraal programma dat voldoet aan het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Het gaat hier om een programma waarmee de ontwikkeling van peuters op de vier ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) wordt gestimuleerd. Gemeenten dienen bovendien afspraken te maken over het gebruik van een observatiesysteem in de voorscholen voor het volgen van de brede ontwikkeling van de peuters.

Eerder in deze nota is vermeld, dat de voorschoolse opvang via het BtB 2.0-traject enkelvoudig onderhands is aanbesteed en dat het werk inmiddels aan Humanitas is gegund. Humanitas kan hiermee het werk voortzetten dat ze al jaren in onze gemeente verricht. Tot op heden heeft deze organisatie - net als basisschool Kameleon - het programma Traject Goirle Taal Totaal (T3). Dit is een uniek programma dat alleen in de gemeenten Tilburg en Goirle wordt gebruikt. Het programma staat voor betekenisvol, strategisch en sociaal leren. Omdat dit programma al enig tijd niet meer wordt ondersteund via bijstelling en scholing, moet worden omgezien naar een ander VVE-programma.

In de aan Humanitas verstrekte opdracht is de bepaling opgenomen, dat moet worden gewerkt met een landelijk goedgekeurd VVE-programma dat aansluit op de gebruikte programma's in het basisonderwijs. Over de omschakeling van het programma T3 naar een ander programma is overleg gevoerd tussen de gemeente en Humanitas. Hierbij is de afspraak gemaakt dat Humanitas begin 2018 zal gaan werken met het VVE-gecertificeerde programma Uk & Puk. Deze methode wordt ook erkend door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Dit is een programma voor peuters in de leeftijd van 2-4 jaar. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor de scholing van de pedagogische medewerkers. Ook basisschool Kameleon dient om vermelde reden om te zien naar een ander programma. Hierover vindt overleg plaats met Humanitas, vanuit de wil en de behoefte het aanbod op elkaar af te stemmen, zodat de doorgaande ontwikkelingslijn van de voorschoolse- naar de vroegschoolse fase wordt gewaarborgd. Basisschool Kameleon beoogt spoedig een keuze voor een ander programma te maken en hiermee per aanvang schooljaar 2018/2019 aan de slag te gaan.

Basisschool 't Schrijverke maakt al jarenlang gebruik van het door CITO ontwikkelde VVE-programma Piramide. Het gebruik van dit programma zal worden gecontinueerd.

5.9. Observatiemethoden en resultaatafspraken voor- en vroegschoolse educatie

Observatie

Op peuteropvang De Marmot worden de VVE- en zorgkinderen systematisch geobserveerd via de 'Kijk mij nou'-methode. Hiermee wordt het welbevinden en de ontwikkeling van ieder kind structureel in de gaten gehouden. De observatieprocedure voor VVE- en zorgkinderen verloopt als volgt:

1. Na 2 maanden wordt een wenobservatie ingevuld en besproken met de ouders. Indien nodig wordt het kindvolgsysteem OVM (Ontwikkeling Volg Model) door de pedagogisch medewerker ingevuld om een objectief beeld van de algehele ontwikkeling te krijgen. De zorg wordt met de ouders besproken. Bekeken wordt of de ouders de zorg delen en hoe nu verder te gaan. Er kan een extra VVE-ochtend worden aangeboden. Er wordt ook toestemming gevraagd om samen te werken met de specialistisch pedagogisch medewerker(s) en de jeugdverpleegkundige (toestemmingsformulier).
2. Tussentijds kan altijd - zowel door de ouders als door de pedagogisch medewerker(s) - een gesprek aangevraagd worden als daar aanleiding voor is. Ouders worden doorlopend, in de gewone haal- en brenggesprekken, op de hoogte gehouden van de stand van zaken, bijvoorbeeld hoe doelgerichte activiteiten zijn verlopen.
3. Rond de derde verjaardag wordt het kind geobserveerd met OVM. Hiervan wordt een verslag geschreven en dit wordt besproken met de ouders. Geëvalueerd wordt hoe de ontwikkeling verloopt, wat er gedaan kan worden om extra te stimuleren, zowel op De Marmot als met mogelijk andere deskundigen.
4. Drie maanden voor 4^e verjaardag wordt 'Naar groep 1' ingevuld, de overdracht naar de

basisschool. Eventueel wordt nogmaals OVM ingevuld. De basisschool neemt na de aanmelding van het kind al contact op met De Marmot met de vraag of zij in staat zullen zijn het kind passend onderwijs te bieden. Vaak wordt de leerkracht of de IB-er uitgenodigd om het kind in de groep te observeren (uiteraard met toestemming van de ouders) om zich zo een goed beeld te kunnen vormen en een goede afweging te kunnen maken.

5. Tot slot vindt er een warme overdracht plaats tussen de leerkracht en de pedagogisch medewerker(s). Als de ouders dit wensen, kunnen zij bij dit gesprek aanwezig zijn. Het gaat om het uitwisselen van praktische informatie, zodat de begeleiding van het kind op dezelfde lijn wordt voortgezet (de doorgaande leerlijn). Dit vergemakkelijkt het wennen van het kind.

De basisscholen Kameleon en 't Schrijverke werken met de methode 1 Zorgroute: Handelingsgericht werken. Bij deze manier van werken ligt de nadruk op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Vanuit die leerbehoefte wordt het onderwijs ingericht. Er worden minder individuele plannen gemaakt. Er is een groepsoverzicht waarbij alle leerlingen in kaart worden gebracht en er gekeken wordt naar de behoeften van het kind. Deze gegevens worden gebruikt om in het groepsplan kinderen naar leerbehoeften te koppelen. Hierdoor is er meer betrokkenheid en zijn er betere resultaten. Er wordt gewerkt in een cyclus van 4 fasen, te weten waarnemen, begrijpen, plannen en uitvoeren. Voor de observatie en de registratie wordt het systeem KIIJK! gebruikt. De verkregen informatie wordt verwerkt in het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Dit systeem is al bij basisschool 't Schrijverke in gebruik. Basisschool Kameleon gaat hiervan eind oktober 2017 gebruik maken.

Resultaatafspraken

Op het gemeentelijke niveau dienen afspraken te worden gemaakt over de resultaten van VVE. In artikel 167 WPO is bepaald, dat het gemeentebestuur met de besturen van de scholen en de kinderopvangorganisaties afspraken moet maken over wat de resultaten van de voorschoolse en de vroegschoolse fase zijn. De resultaten moeten meetbaar en voldoende ambitieus zijn en daarmee passen bij wat er van de kindpopulatie mag worden verwacht. De resultaten kunnen bijvoorbeeld geformuleerd worden in termen van toetsresultaten, resultaten uit het observatiesysteem of leerwinst. In onze gemeente kiezen we ervoor om de VVE-resultaten vooral te koppelen aan de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen. De vaardigheidsontwikkeling van kinderen staat centraal. De lijn die in een voorschoolse periode met een doelgroepkind is ingezet, moet worden voortgezet in de vroegschoolse periode.

De Inspectie voor het onderwijs heeft in haar rapport van juni 2017 vastgesteld, dat de gemeente geen sturing geeft aan het vastleggen van de resultaten. Er dienen afspraken met de kinderopvangorganisaties en de schoolbesturen te worden gemaakt welke ontwikkeling meetbaar en zichtbaar kunnen worden gemaakt ten behoeve van doelgroepkinderen. Dit vanuit de wens om te groeien naar een leeftijdsadequate ontwikkeling en resultaten, indien zich achterstanden voordoen.

In reactie op de bemerking van de Inspectie is het item resultaatafspraken met Humanitas en de directie en het bestuur van de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke besproken. Uitgangspunt daarbij was het zoeken naar een methode op basis waarvan de meet- en de toetsbare resultaten periodiek worden vastgelegd, alsmede voldoende ambitieus en stuurbaar zijn. In onze zoektocht naar een juiste methode zijn we beland bij de gemeente Oisterwijk, waar zowel in de voor- en vroegschoolse fase een handzaam systeem wordt gebruikt van monitoring, verantwoording en sturing. Deze methodiek zal vanaf het kalenderjaar 2018 ook in onze gemeente worden toegepast. De nadere (werk)afspraken hierover worden in het VVE-convenant vastgelegd.

5.10. Overleg met partners

In de gemeente Goirle is gedurende lange(re) tijd een stuurgroep VVE actief geweest, waarin vertegenwoordigers van de kinderopvangorganisaties, de peuterspeelzalen, de basisscholen, het samenwerkingsverband WSNS/GART en de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) actief waren. Aan de stuurgroep was een externe inhoudsdeskundige van Fontys Fydes (adviseurs in opvoeding en onderwijs) toegevoegd. Deze stuurgroep kwam ten minste twee keer per jaar bij elkaar om de grote lijnen uit te zetten c.q. om verdere invulling te geven aan het VVE-beleid. Daarnaast onderhield de stuurgroep contact met verwante partijen, zoals de JGZ, de huisartsen, Kompaan/De Bocht. Deze Stuurgroep is in 2016 opgeheven.

Als gevolg van diverse personeelwisselingen en de daarmee samenhangende taakverschuivingen binnen het sociaal domein van de afdeling Ontwikkeling heeft het VVE-beleid de laatste jaren te weinig aandacht gekregen. Op een aantal punten is de inzet/de rol van de gemeente onderbelicht dan geheel achterwege gebleven. Vast staat de gemeente met betrekking tot de VVE-coördinatie zowel sturend als uitvoerend in onvoldoende mate haar (regie)rol heeft vervuld. De Inspectie van het onderwijs maakt hier ook melding van in haar rapport van juni 2017. Naar haar oordeel moet VVE nadrukkelijker op de agenda komen te staan en moet de gemeente de regierol meer toe-eigenen als ze tot op heden heeft gedaan.

Samengevat behoeft het VVE-beleid meer aandacht dan het de laatste jaren heeft gekregen. Enerzijds omdat de gemeente adequaat uitvoering moet geven aan haar wettelijke verplichtingen, anderzijds omdat de Inspectie de gemeente via haar bevindingen tot gepaste actie aanzet. Daarom wordt spoedig een VVE-werkgroep geformeerd. Binnen dit gremium zal afstemming plaatsvinden over alle relevante VVE-beleidsvoornemens en uitvoeringsaspecten. In deze werkgroep zijn vertegenwoordigers van de kinderopvangorganisaties, de basisscholen, de JGZ en de gemeente (ambtelijk) actief. Indien nodig zal externe expertise worden ingehuurd. Het accent van deze werkgroep ligt ten principale bij het richting en sturing geven aan de verbeterpunten die onlangs door de Inspectie zijn benoemd. De bevindingen en de resultaten van de werkgroep zullen in LEA-verband worden besproken. Waar nodig zal - op onderdelen - door de afdeling Ontwikkeling een adviestraject richting het gemeentebestuur worden gestart ten behoeve van de benodigde besluitvorming.

6. Financiën

Om er voor te zorgen dat de doelgroeppeuters deelnemen aan het VVE-programma, is het noodzakelijk dat deze voorziening financieel aantrekkelijk is voor de ouders. Juist door deelname aan het programma kunnen de doelstellingen van VVE-beleid worden gerealiseerd. Uit landelijke ervaringen blijkt dat de hoge kosten de ouders ervan kunnen weerhouden om hun kind met een VVE-/zorg-indicatie deel te laten nemen aan het peuterprogramma in de voorschoolse fase.

6.1. Kosten

De kosten van de gemeente voor de voorschoolse VVE-fase bestaan uit:

1. een vergoeding aan de kinderopvangorganisatie Humanitas;
2. een financiële bijdrage aan de ouders van 2-4 jarigen peuters op basis van de Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang gemeente Goirle 2018.

Ad 1 Vergoeding aan de kinderopvangorganisatie Humanitas

In hoofdstuk 3 van deze nota is reeds vermeld, dat de voorschoolse opvang in vervolg op de vaststelling van de beleidsnota BtB 2.0 enkelvoudig onderhands is aanbesteed. Het aanbestedingstraject is achter de rug en het werk is bij brief d.d. 14 september 2017 voor de periode 2018-2021 gegund aan Humanitas. Met deze opdracht is op jaarbasis een bedrag ad € 40.000,00 gemoeid. Het betreft hier de financiering van het 1e en 2e VVE-dagdeel voor 20 kinderen. Indien dit aantal wordt overschreden, vindt nader overleg plaats tussen Humanitas en de gemeente.

De peuters die geïndiceerd zijn voor het VVE-programma doen hieraan doorgaans 3 dagdelen per week à 5,5 uur per dagdeel mee. Bij elkaar is dat 16,5 uur per week. Het 1e en het 2e dagdeel worden gefinancierd via vermeld gemeentegeld, zulks in combinatie met:

- de ouderbijdrage versus de kinderopvangtoeslag van de belastingdienst
 - de ouderbijdrage versus de gemeentetoeslag o.b.v. subsidieregeling als genoemd onder ad 2.
- Voor het 3^e dagdeel is een bedrag ad € 2.000,00 per kind beschikbaar. Dit bedrag is opgebouwd uit reguliere kosten (uurtarief x 5,5 uur per week x 40 weken) + een additionele bijdrage. Deze bijdrage is ter dekking van de extra kosten die de kinderopvangorganisatie in VVE-verband moet maken. Op basis van het uurtarief ad € 7,80 in 2017 bedraagt de additionele bijdrage € 284,00 per kind/per jaar. In 2018 hanteert Humanitas een tarief ad € 8,00 per uur. Alsdan bedraagt de additionele bijdrage € 240,00 per kind/per jaar. In dit plaatje is nog geen rekening gehouden met de kosten van een 4e VVE-dagdeel. De reden hiervan is dat zelden een beroep op dit dagdeel wordt gedaan (momenteel 1 à 2 keer per jaar). Mocht dit toch nodig zijn, dan treedt Humanitas hierover in overleg met de gemeente en kan op verzoek een 4e dagdeel worden ingezet.

In paragraaf 5.8. 'Integraal VVE-programma' van deze nota is vermeld, dat Humantis met ingang van 2018 zal gaan werken met VVE-gecertificeerde programma Uk & Puk. Hiervoor dienen kosten te worden gemaakt in verband met de scholing van vier pedagogische medewerkers. De kosten van deze scholing zijn inmiddels door Humanitas in beeld gebracht via de aanlevering van de offerte d.d. 13 september 2017 van Kracht Educatief en bedragen € 6.800,00. Met Humantis is de afspraak gemaakt dat de gemeente deze scholingskosten voor haar rekening zal nemen. Deze kosten kunnen worden betaald uit de middelen die via de Wet OKE op jaarbasis beschikbaar zijn.

Ad 2 Financiële bijdrage aan de ouders van 2-4 jarigen peuters op basis van de Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang gemeente Goirle 2018

In paragraaf 5.5. 'Ouderbijdrage' van deze nota is reeds gemeld, dat de voorschoolse educatie voor ouders laagdrempelig en financieel toegankelijk moet zijn, dat aan de ouders een ouderbijdrage mag worden gevraagd en dat deze bijdrage qua hoogte gemaximeerd is. Voor de ouders die geen aanspraak kunnen maken op een kinderopvangtoeslag op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is de 'Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang' in het leven geroepen. Ouders met een VVE-geïndiceerde peuter kunnen voor het 1e én het 2e dagdeel aanspraak op gemeentetoeslag maken. De kosten van het 3e dagdeel worden volledig door de gemeente vergoed. Op dit moment is niet exact bekend voor hoeveel doelgroepkinderen op jaarbasis aanspraak op deze regeling wordt gemaakt. De kosten per peuter/per jaar variëren en zijn afhankelijk van het inkomen van de ouders. Voor de betaling van deze vergoeding is zowel in de begroting en 2017 en 2018 voldoende financiële ruimte aanwezig.

Naast de subsidie aan Humanitas en de toekenning van een financiële bijdrage aan de ouders verstrekt de gemeente Goirle ook nog een subsidie aan de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke voor de uitvoering van het VVE-beleid in de vroegschoolse VVE-fase (de groepen 1 en 2). Voor de uitvoering van deze taak is in de BtB 2.0-periode 2018-2021 op jaarbasis een bedrag

ad € 37.200,00 beschikbaar. Het bedrag wordt o.a. ingezet voor het opstellen van individuele- en groepsplannen, het onderhouden van contacten met de pedagogisch-/specialistisch medewerkers van Humanitas en Kompaan/De Bocht, voor observatie en toetsing, voor training en (bij)scholing van personeel en voor het verwerken en het registreren van de resultaten. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de leerkrachten van vermelde basisscholen, met ondersteuning van de onderwijsassistenten.

In paragraaf 5.8. van deze nota is vermeld, dat ook basisschool Kameleon in de loop van 2018 met een nieuw VVE-programma zal gaan werken. Over de keuze en de inhoud van dit nieuwe programma vindt inhoudelijke afstemming met Humanitas plaats. In het verlengde van de afspraak die met Humanitas over de scholingskosten van de pedagogische medewerkers is gemaakt, ligt het in de rede dat ook de scholingskosten van de leerkrachten in dit nieuwe programma door de gemeente worden vergoed. Zodra deze kosten bekend zijn, kan hierover een definitief standpunt worden ingenomen. Ook deze kosten kunnen ten principale worden gedekt uit de middelen die op jaarbasis via de Wet OKE beschikbaar zijn.

6.2. Financiering

Ad 1 Financiering voorschoolse fase Humanitas

In hoofdstuk 2 van deze nota is vermeld dat de gemeente op basis van een specifieke uitkering geld van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid (de zgn. OAB-middelen). Dit geld wordt overwegend ingezet ter dekking van de kosten van Humanitas. De OAB-uitkering in 2017 bedraagt € 58.945,00. In 2018 wordt een uitkering van gelijke omvang verwacht. Daarnaast ontvangt de gemeente jaarlijks een vergoeding ad € 42.616,00 op basis van de Wet OKE. Deze vergoeding wordt in 2017 en 2018 (deels) aangewend ter dekking van de kosten die verband houden met de omschakeling naar een ander gecertificeerd VVE-programma. Overigens geldt dit zowel voor Humanitas (voorschools) als voor de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke (vroegschools).

Ad 2 Financiering Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang c.a.

De uitvoering van de Subsidie-/uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang gemeente Goirle 2018 wordt deels gefinancierd uit gemeentegeld en deels via (oplopende) decentralisatie-uitkering 'Voorschoolse voorzieningen peuters'. De gemeente ontvangt deze decentralisatie-uitkering van het Rijk gedurende de periode 2016-2021. De totale uitvoeringskosten van deze regeling - gebaseerd op de aanspraken van de ouders met een doelgroeppeuter - worden in 2018 geraamd op € 110.000,00. Via de decentralisatie-uitkering wordt in 2018 een bedrag ad € 34.673,00 ontvangen. Het resterende bedrag ad € 75.327,00 wordt gedekt uit gemeentelijke middelen.

Ad 3 Financiering vroegschoolse fase basisscholen Kameleon en 't Schrijverke

De basisscholen ontvangen via de gewichtenregeling geld van het Rijk voor het voorkomen en het bestrijden van onderwijsachterstanden. In hoofdstuk 2 van deze nota is over de inhoud en de toekomst van deze regeling nader verhaald. De basisscholen Kameleon en 't Schrijverke zetten deze gelden deels in voor de uitvoering van het VVE-beleid in de vroegschoolse fase. Voorts wordt dit geld gebruikt voor de inzet van interne begeleiders, die naast VVE-geïndiceerde kinderen

ook andere leerlingen met achterstanden en/of problemen ondersteunen en begeleiden. De gemeente faciliteert de basisscholen in het VVE-traject via het toekennen van een subsidie. Voor de BtB 2.0-periode 2018-2021 is het subsidieplafond voor dit doel vastgesteld op € 37.200,00, respectievelijk € 16.400,00 voor basisschool Kameleon en € 20.800,00 voor basisschool 't Schrijverke.

7. Toezicht en controle op de besteding

7.1. Toezicht

Toetsing door de Inspectie voor het onderwijs

Gemeenten hebben wettelijke taken in de uitvoering van het VVE-beleid. De wet schrijft het maken van afspraken voor en het jaarlijks overleggen met de aanbieders van de voorschoolse educatie en de schoolbesturen. Om op een goede manier invulling aan het VVE-beleid te geven, is het monitoren en het evalueren van het beleid van belang, gevolgd door eventuele verbeteringen. De Inspectie voor het onderwijs toetst het VVE-beleid van de gemeente thans aan de hand van het 'Onderzoekskader 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs'.

Het onderzoekskader is als bijlage bij deze nota gevoegd.

In het nieuwe toetsingskader van de Inspectie, dat geldt vanaf augustus 2017, wordt binnen het toezicht strikter onderscheid gemaakt tussen wettelijke aspecten en niet-wettelijke aspecten. Op de niet-wettelijke aspecten is daarbij een minder streng regiem van toepassing en is de zinsnede 'dient' vervangen door 'kan'.

*De gemeente **kan** het eigen VVE-beleid, de afspraken, de uitvoering en de resultaten regelmatig (jaarlijks) evalueren. Deze jaarlijkse evaluatie **kan** worden vastgelegd en **kan** leiden tot conclusies voor verbeteringen of aanpassingen van het beleid. Sommige gemeenten zetten een monitor in om het VVE-beleid, het bereik en de resultaten jaarlijks in kaart te brengen. Dit **kan** een monitor zijn van de eigen onderzoeksafdeling. Sommige gemeenten kiezen echter voor het inzetten van een onafhankelijk extern bureau.*

Eigen ambitie

Los van de 'stok achter de deur' vanwege het Inspectietoezicht moet de gemeente haar eigen beleid kunnen staven. Hiervoor is het van belang dat juist en tijdig in beeld is welke gegevens nodig zijn om goed beleid te kunnen maken, te verantwoorden en bij te stellen. Daarbij gaat het om het totale VVE-beleid en de afspraken die er zijn gemaakt, van signalering, bereik en toeleiding tot aan de resultaatafspraken en alles wat daar tussen zit. Dit vraagt om een goede kwaliteitszorg: een regelmatige monitoring en evaluatie samen met de betrokken instellingen, het opsporen van knelpunten, het nagaan of het werkt en loopt zoals bedoeld en aandacht voor kwaliteitsverbetering.

Rapport Inspectie van het onderwijs (juni 2017)

Veel zaken op het VVE-terrein gaan goed, maar niet alles loopt naar behoren. Het 'Rapport van bevindingen kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie in 2017 in de gemeente Goirle', dat in juni 2017 door de Inspectie van het onderwijs is opgesteld, getuigt hiervan. In haar beoordeling gebruikt de Inspectie een vierpuntsschaal, waarin per onderdeel wordt aangeduid of zaken:

- a. dringend verbetering behoeven, de zgn. 'verbeterpunten met afspraak' (score 1);
- b. verbetering wenselijk is, de zgn. 'verbeterpunten' (score 2);
- c. voldoende zijn (score 3);

d. goed ontwikkeld zijn (score 4).

In haar rapport presenteert de Inspectie de volgende totaalscore:

HET GEMEENTELIJK VVE-BELEID	1	2	3	4
1A1 Definitie doelgroepkind				•
1A2 Bereik			•	
1A3 Toeleiding	•			
1A4 Ouders		•		
1A5 Integraal VVE-programma		•		
1A6 Externe zorg			•	
1A7 Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen		•		
1A8 Doorgaande lijn			•	
1A9 Resultaten	•			
1B VVE-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		
1C Systematische evaluatie en verbetering van VVE op gemeentelijk niveau	•			

DE VVE-CONDITIES	1	2	3	4
2A GGD-rapport			•	
2B Gemeentelijk subsidiekader			•	

Op een aantal plaatsen in deze notitie zijn de bemerkingen van de Inspectie ten aanzien van de 'verbeterpunten met afspraak' en de 'verbeterpunten' reeds toegelicht. Voor het totaalbeeld van de Inspectie wordt verwezen naar het als bijlage van deze nota gevoegd rapport d.d. 27 juni 2017.

7.2. Controle op de besteding

De gemeente Goirle ontvangt middelen van het Rijk ten behoeve van de bestrijding van onderwijsachterstanden. Zoals in hoofdstuk 6 'Financiën' is vermeld, worden deze middelen ontvangen in de vorm van een specifieke uitkering. De controle op de besteding van deze middelen vindt plaats via SiSa-verantwoording (Single information, Single audit). Deze werkzaamheid maakt onderdeel uit van het opstellen van en de controle op de gemeentelijke jaarrekening.

Bijlagen:

- Hoofdstuk 4 'Preventie' van het Integraal beleidsplan sociaal domein gemeente Goirle 2018-2021 Back to Basics 2.0';
 - Rapport van bevindingen kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie in 2017 in de gemeente Goirle van de Inspectie van het onderwijs, gedateerd d.d. 27 juni 2017;
 - Onderzoekskader 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs;
 - Handreiking gemeentelijke kwaliteitszorg VVE-beleid (Oberon i.s.m. CED-Groep).
-

LIJST VAN AFKORTINGEN

- AMvB Algemene Maatregel van Bestuur
- Bkve Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
- BtB 2.0 Beleidsplan sociaal domein (integraal welzijnsbeleid) voor de periode 2018-2021
- CBS Centraal Bureau voor de Statistiek
- DUO Dienst Uitvoering Onderwijs
- GGD Gemeenschappelijk gezondheidsdienst Hart van Brabant
- HGPW handelingsgericht- en planmatig werken
- JGZ Jeugdgezondheidszorg
- KC Kindcentrum
- LEA Lokaal educatieve agenda
- NJI Nederlands Jeugdinstituut
- OAB Onderwijsachterstanden beleid
- OCW Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- OOGO Op overeenstemming gericht overleg
- OVM Ontwikkeling Volg Model (kindvolgsysteem)
- PO-Raad Raad voor Primair Onderwijs
- SLO Stichting Leerplan Ontwikkeling
- T3 Traject Goirle Taal Totaal (VVE-programma)
- SWV Plein 013 Regionaal samenwerkingsverband voor passend onderwijs voor leerlingen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar
- VNG Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- VVE Voor- en vroegschoolse educatie
- WPO Wet op het primair onderwijs
- Wpo Wet passend onderwijs
- Wkko Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
- Wet OKE Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie